Regd No. M, 3813

To Let

విశిష్టపత్రికం

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౭ ● హైదరాబాదు దక్కన్ ● స్వభాను కార్తిక శు. ౮ (౪-౧౧-౧౯౪౩), గురువారము ● సంచిక ౬౯

యుద్ధానంతరము శాంతిరక్షణకై క్రొత్త అంతర్జాతీయ సభ

ఆస్ట్రియాకు స్వాతంత్ర్యము, ఇటలీలో ఫాసిజం నాశము

మాస్కోలో బ్రిటను, అమెరికా రష్యాల ప్రతినిధుల నిర్ణయాలు

పసిఫిక్ ప్రదేశము

పసిఫిక్ ప్రదేశమందు న్యూగినీలో ఆస్ట్రేలియా వారి సేనలు రాములోయ నాక్రమించి డాన్స వైపు పోవుచున్నవి. జపానీయ సేనలు రాములోయనుండి వెనుకకు పారిపోవుచు మార్గమధ్యమందుండే గ్రామాలను తగులబెట్టుచున్నవి. ఫిన్షాఫెను లోయలనుండి దిగిపోయిన జపానీయసేన పూర్తిగా నాశనము చేయబడినవి. ఆస్ట్రేలియావారి సేనలను తప్పించుకొని సముద్రతీరము చేరి పారిపోవుటకై జపానీయ సేనలు చేసిన యత్నము కూడ భగ్నము చేయబడినవి. అందువల్ల ఆ జపానీయ సేనలు కొండల ప్రదేశములోనే వెనుకకు పారిపోయినవి. ఫిన్షాఫెనకు ఉత్తరముగనుండు కాటికా అనునది ఆస్ట్రేలియా పక్షపు సేనలవశమైనది. కాటికానుండి విక్కి అను నదియొక్క ముఖద్వారమునుండి జపానీయసేనలు మిత్రమండలివారి విమానాల దెబ్బలనుతిన లేక ౧౧౦౦ గజములు పడమటికి లేచి పోయినవి.

న్యూజార్జియా వర్గములో చేరినదీవు న్నియు ఆస్ట్రేలియాపక్షమునకు వశమునైనవి.

పసిఫిక్ ప్రదేశమందలి ఇసబెల్ దీవులను అమెరికను సేనలు ఆక్రమించినట్లు కనపడుచున్నది విల్లా అనుచోట అమెరికను సేనలు చేరినవి.

సాలమన్ దీవులలోనుండు ... సెయింటు ... కొన్ని మైళ్ళ దూరమునందుండే ... అనునది అమెరికనుల వశమైనది. సాలమన్ దీవులలోనే పార్టుగాండమునకు నైఋతిదిశయందు మానో అనే దీవిపై అమెరికావారి విమానాలు అక్టోబరు ౨౭వ తేదిన వచ్చిదిగినవి. అక్టోబరు ౨౭ తేదిన స్టర్లింగు అనుదీవిలో అమెరికను సేనలు దిగినవి. మానోదీవిలో అమెరికను సేనలు దిగినచోటినుండి జపానీయ సేనలు ౧౦ మైళ్ళ వెనుకనుండే మాల్సి గ్రామానికిపోయినవి. స్టర్లింగుదీవిలోకూడ జపానీయ సేనలు వెనుకకుపోయినవి. జపానీయ సేనలను ముట్టడిలో ఇరికించుకొనుటకై అమెరికను సేనలు యత్నించుచున్నవి. బ్రౌజరీదీవిపైకూడ అమెరికనుల సేనలు వచ్చిదిగగా జపానీయ సేనలు వెనుకకు పారిపోవుచున్నవి. బ్రౌజరీదీవికి సుమారు ౧౦ మైళ్లు ఆగ్నేయదిశలోనుండుచో యిసూలో నదియొక్క నైఋతిమూలమున సముద్రతీరమందుండు ... అనుచోట అమెరికను మిత్రమండలి సేనలు దిగినవి.

* * * * * * * * * * * * * * * *

ఈవిధముగా పసిఫిక్ ప్రదేశమందు అమెరికా ఆస్ట్రేలియా ... సేనల విజయములు కనబడుచున్నను, సెప్టెంబరు నెలలో న్యూగినీలోని 'లే' అనుచోటను, ఫిన్షాఫెను అనుచోటను అమెరికను మిత్రమండలి సేనలను నడిపించిన నౌకాధికారియగు జేనరల్ బార్బీ అనువారి అభిప్రాయములో "శత్రువును మేమింక నుగోళ్ళతో గిల్లినంతటి పనినైనా చేసియుండలేదు...... అనేకములైన దీవులలో జపానీయులింకా తమ స్థానములను గట్టి చేసికొనియున్నారు...... నైఋతి పసిఫిక్ ప్రదేశమందు అమెరికా సంయుక్త రాజ్యమువారు దీర్ఘకాలము ఎంతో ఖర్చులో యుద్ధము చేయవలసి వచ్చేటట్లున్నది."

* * * * * * * * * * * * * * * *

న్యూగినీ, న్యూబ్రిటన్, డచ్చివారి ఈస్టిండీసు దీవులు —వీటిలో జపానీయసేనల వశములోనుండు ప్రదేశములపై ఆస్ట్రేలియా మిత్రమండలి వారి విమానాలు దెబ్బలను వేయుచు జపానీయులకు నష్టములను కలిగించుచున్నవి—జపానీయుల వశములోనే యుండు రాబౌలు వెన్నెముక విరుగగొట్టబడినదట.

చైనా

చైనాలో పడమటి చేకియాస్గు రాష్ట్రములో సయాపుఫెన్గును చైనీయుల సేనలు ఆక్రమించినవి.

పడమటి యూనాను రాష్ట్రములో సాల్వీను నదికిపడమట యుద్ధము జరుగుచున్నది

హూపే రాష్ట్రంలో హ్వాజుంగువద్ద చైనీయ సేనల స్థానముల మీదకివచ్చిన జపానీయ సేనలు వెనుకకు తరుమగొట్టబడినవి.

నాన్కింగు, జపాను ప్రభుత్వాలకు ఒడంబడిక

ఉత్తరచైనాలో జపానువారేర్పరచినట్టి ప్రభుత్వముతో జపానుప్రభుత్వము ఒకఒడంబడిక గావించుకొనినది. ఈఒడంబడికచే జపాను ... యాత ... యుద్ధము ... చైనాతో కలిసి చేయుచు ... దనియు, ... సియాఖండమును క్రొత్తవ్యవస్థను ఏర్పాటుచేయుటకైకూడ ఇట్లే చైనాలోకలిసి పనిచేయుచున్నవని యు జపాను ప్రధాని ... గారు చెప్పినారు

జపానీయ నౌకల నష్టాలు

అక్టోబరు ౨౭ తేదిన వేకువన తూర్పుచైనా సముద్రంలో అమెరికామిత్రమండలివారి జలాంతర్గాములు రెండు జపానీయనౌకలపై టార్పెడోలను ప్రయోగించగా ఒకజపానీయనౌక మునిగిపోయెను. ఇంకొకజపానీయనౌక చెడినది.

పసిఫిక్ ప్రదేశమందు మూరప్రాక్ష్యానమందును అమెరికాసంయుక్తరాజ్యమువారి జలాంతర్గాముల కి ౧౦౯ శత్రునౌకలు మునిగిపోయినవి నాలుగు సరిగా ఉపయోగించకుండా చెడిపోయినవి,

ఇండియా, బర్మాలు

ఇండియాలో యుద్ధ సంబంధములైన విశేషాలేవియు ఈవారి లేవు

బర్మాలో జపానీయుల సేనల ఆక్రమణమందుండు ప్రదేశములమీదికి బ్రిటిషువారి అమెరికనుల విమానాలుపోయి బాంబులను వేయును జపానీయసేనలకు నష్టకష్టములనుకలిగించుటకు యత్నించుచున్నవి.

రష్యాలో మూడు ప్రభుత్వాలకు సమాధానము

అమెరికాసంయుక్తరాజ్య ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ ఆ ప్రభుత్వపు సెక్రటరీఆఫ్‌స్టేట్ అగు కార్డెల్‌హాల్ గారును, బ్రిటిషుప్రభుత్వప్రతినిధిగ దాని విదేశాంగ మంత్రియగు ఈడన్ గారును అక్టోబరు ౧౯ తేదిన మాస్కోనగరానికి విమానాలలో పోయిచేరిరి. వారలవెంట సైనిక, రాజకీయ విషయములయందు ప్రవీణులైన కొందరుకూడ నుండిరి. చేరినరోజునే పడితే హాల్ గారును ఈడన్ గారును రష్యాప్రభుత్వపు విదేశాంగమంత్రియగు మాలటాఫుగారితో సంభాషణలను ప్రారంభించిరి. ప్రతిరోజున్నూ రాజకీయ విషయములనుగురించియు, సైనిక విషయములను గురించియు చర్చలుజరిగినట్లు రూజువెల్టుగారు తెలిపినారు. అక్టోబరు ౨౮ తేదినాటికి ముగ్గురును కొన్ని సామాన్యసూత్రములను నిశ్చయించిరి. వాటిననుసరించి తేలెడి విశేషాంశములను ఆముగ్గురికి సహాయులుగనుండుటకై నియుక్తులైన ప్రవీణులు చర్చించి తేల్చిరి. తుదకు అక్టోబరు ౨౯ తేదిన హాల్ గారికిన్ని, ఈడన్ గారికిన్ని, మాలటాఫు గారికిన్ని సంపూర్ణమైన సమాధానము కుదిరినట్లు రూజ్వెల్టుగారు అక్టోబరు ౨౯ తేదిన వాషింగ్టనునగరములో పత్రికల విలేఖరులకు తెలిపి, యుద్ధానంతరము రష్యావారు బ్రిటను, అమెరికావారితో కలిసి పనిచేయగలరని తనకు నమ్మకము కలుగుచున్నదని చెప్పినారు. ఇక తొందరలో యూరపుదేశాల్యెల్టు గారికిని స్టాలిను గారికిని సమావేశము కావచ్చునని వాషింగ్టను నగరంలో అనుకొనుచున్నారట.

మూడుప్రభుత్వాలును కలిసి కుదుర్చుకొనిన సమాధానవిషయములు నవంబరు ౧తేది రాత్రి మాస్కోనగరమునుండియు ప్రకటించబడినవి. ఆ ముఖ్యవిషయములు ఈ క్రిందనె తెలుపబడినవి.— (౧) యుద్ధము జరుగుచుండగానే యూరపుఖండ విషయంలో ఉదయించేసమస్యలను మూడుప్రభుత్వాల ప్రతినిధులుకలిసి పరిశీలించుటకై లండనులో క సమితి ఏర్పాటుచేయబడును.

(౨) ఇప్పుడు మూడు ప్రభుత్వాలవారలకును ఉండుచున్న సహకారము యుద్ధానంతరము కూడ ఉండవలెను—యుద్ధము తొందరగా ముగియుటకుగాను చేయవలసినదానిని గురించియు చర్చలు జరిగినవి.

(౩) శత్రువు షరతులేకుండ లొంగిపోవు వరకు యుద్ధము సాగించబడును.

(౪) ఇప్పుడు జర్మనులు ఆక్రమించియున్న దేశాలలో అనేకములైన క్రూరహత్యలు మున్నగు ఘోరాపరాధములను నాజీలు చేసినారు. అట్టి అపరాధులను ఏదేశాలలో అవిచేయబడెనో ఆ దేశాలకుపంపించి విచారణజరిపించి దండించవలెను. ఏఅపరాధుల విషయమున అపరాధస్థలనిమిత్తములేదో వారలను బ్రిటిషు మిత్రమండలి రాజ్యాలన్నిటిపక్షాన ఒక న్యాయవిచారణ సభను విచారణ జరిపించగలదు

(౫) యుద్ధానంతరము ఆస్ట్రియాకు స్వతంత్రరాజ్యముగా చేయుదురు.

(౬) ఇటలీలో ఫాసిజంను నిర్మూలించి ప్రజాభిప్రాయమును ... ప్రభుత్వమును గాని నిర్మాణము చేయుటకు అవకాశము ఇయ్యబడును

(౭) ప్రపంచమందు అన్ని దేశాలును శాంతముగాను క్షేమముగాను ఉండునట్లు చూచుటకై ఒక అంతర్జాతీయ సమితిని ఏర్పాటు చేయవలెను. ఆ ముఖ్యవిషయమును ఒకటిగా ఎంచిపెట్టినూతన సంయుక్తజాతులలో చేరిన అన్ని దేశాల సహకారమును ఈవిషయమున పొందవలెను.

— —

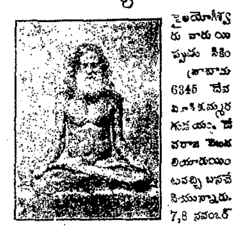
గోలకొండ డైరీ

కాగితంధర విపరీతముగా పెరిగిపోయినందున డైరీధర విధాయకములేక ఎక్కువైనది, ౧ డైరీకి ౬ అణాల టపాఖర్చగును ౩ డైరీలకు ౯ అణాలగును ౫ డైరీలకు ౧-౨ అణాలగును ౫ డైరీలు అంతకన్నపైగా తెప్పించుకొనువారికి మేమే టపాభరింతుము.

మా డైరీల వెల—క్యాలికో బైండు డైరీ వెల రు. ౨ — ౪ — ౦
సగం చర్మం డైరీ వెల రు. ౨ — ౧౨ — ౦

కడప శ్రీపరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారి

ఉపన్యాసము

(శ్రీ యోగీశ్వరుల వారు)

శ్రీ యోగీశ్వరులవారు యిప్పుడు సికింద్రాబాదు 6345 దేవవిలాసకుమ్మరగుడయందు దేవరాజ రెంటు లింగారెడ్డియింటవచ్చి బసచేసియున్నారు. 7,8 నవంబర్ ఆది, సోమవారములు సాయంత్రం 6 ఘంటలకు కలాసిగూడ కొత్త యెల్లమ్మ గుడిలో యిదివరకెవరును కననిగొప్పగొప్ప దేవరహస్యములనంతయు వుపన్యసించుటను పరిపరివిధములుగా విడుచుదేశిని మనస్సుకు కలవుటను వుపదేశించి రెండవరోజు వుపన్యాసమున శ్రీవారు ప్రాణాయామము చేసికొంచ విశిక్షిరి లేపుదురు. అప్పుడు వారి శ్వాసకూడ ఆగును, ఆకూతను సభలోయున్న వారందరును వినవచ్చును గనుక స్త్రీ పురుషులందరును వచ్చి శ్రీవారి దర్శనము చేసుకొనగలరు.

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర కార్తీక శు॥ ౭ గురువారము

రైతులకు దెబ్బ

హైద్రాబాదు ప్రభుత్వమువారు నగరాలలో పట్టణాలలో ఏర్పాటుచేయనున్న తిండి కొలత యొక్క సంబంధములో కొన్ని కొత్త శాసనాలు కొన్నిదినాలలోనే చేయనున్నారని సోమవారమునాడు గౌ॥ ఖూరాకాఖామంత్రిగారు పత్రికాధిపతుల కిచ్చిన యుపన్యాసములో స్పష్టమైనది. మేము గతసంచికలోనే రేషన్ మనదేశానికి సరిపడదని అభిప్రాయమిచ్చియుంటిమి. మరునాడే పత్రికలలో డాక్టరు ఎ. ఐ. ఖురేషీగారి యుపన్యాసము ముద్రితమైనది. అందు వారిట్లన్నారు: "మనదేశములో భుక్తికి లోపము కలుగుటకు ముఖ్యకారణము వ్యాగనులు తక్కువై ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి ధాన్యం తొందరగా రవానాకాకపోవుట ధాన్యం కంట్రోలు కాని రేషనింగుకాని ఈసమస్యను పరిష్కరించజాలవు." ఇందుమించు మేము ఏఅభిప్రాయము నిచ్చియుంటిమో అర్థశాస్త్రనిపుణులుకూడా అదే అభిప్రాయమిచ్చినారు వ్యాగనులు చాలాలోపించియుండుట, వ్యాపారము స్తంభించిపోవుట, ధాన్యము తొందరగా కదలకుండుట ఒక ముఖ్యకారణనున్నది ముఖ్యముగా గమనింపవలెను

"గతసంవత్సరము బెంగాలులో పంటలు బాగా పండెను. జనుముతక్కువై వరిపంటయే యెక్కువగా పండెను" అని ప్రొఫెసరుగారన్నారు అట్లైతే బెంగాలులో వేలకొలదిమంది ప్రతివారం ఎందుకనిచస్తున్నారు? అమెరీ మంత్రిగారు అన్నట్లుగా ఎక్కువ తిని చస్తున్నారా? ఎక్కువ తింటున్నారనేవాదము చాలా చిత్రమైనవాదము. ధనికులైనవారు ఎక్కువ తింటున్నారు అని కొత్తగా అమెరీవాదాన్ని సమర్థించుట మొదలైనది ధనికులు సాధారణముగా యుద్ధానికి పూర్వముకూడా ఎక్కువగానే తింటూ ఉండినారేమో? మనదేశములో పెద్దపొట్టలు, స్థూల్యముకలవారు ధనికులేగాని బీదవారుకారు. ఏనుగుకాళ్లు అనురోగమువచ్చినవారే బీదలలో ఒల్లినవారు అట్టి వారలకు యుద్ధము వచ్చినతరువాత ఇంకాయెక్కువ తినవలెనని ఎందుకు సంకల్పము కలిగెను? వారిని యుద్ధములో భర్తీ చేస్తారు. అందు చావకతప్పదు. కావున ఇక్కడనే తిన్నచావుతప్పదు అని తర్కించుకొన్నారా? లేదు. మరి యెక్కువగా తింటే మొదలే పెద్దగా కాగుడవలె పెరిగిన పొట్టలు రబ్బరుతిత్తులవలె ఊదెక్కి పగిలిపోవా? అజీర్ణరోగాలు యెక్కువై డాక్టర్లకు ఫీసులిచ్చుకోవలసి వచ్చునుకదా! డాక్టర్లను తమవిధముగాలను గ్రహించినట్లులేదు ఈయూసు నాళ్లేదనుండి వినియుండలేదు అట్లైతే బెంగాలులో బీదలంతా కడుపులుబ్బకొని దొంగచావులు చస్తున్నారా? లేదు నిజమైనచావులే చస్తున్నారని ఫొటోలు వేసిన ముస్లిం అజుమనువారు కాల్చివేసిన హిందూ అనాధప్రేత సంస్కారములున్నూ దినదినము ఏరుగుల లెక్కలుపట్టిలను ప్రకటించుచున్నారు 'అట్లైతే బెంగాలులోనివారు ఎందుకు చస్తున్నారు? వారికి చావులంటే టాకీకిపోయినట్లే వినోదమా? మన అర్థశాస్త్రజ్ఞులగు ఖురేషీ గారేమన్నారో వినండి, "మతపాక్షిక పరిస్థితి, సట్టావ్యాపారాలు, బీదలపోషీడీలు, అనేవే ఈనాటి బెంగాలు ఘోరస్థితికి కారణాలు" అని వారు సెలవిచ్చినారు. రేషనుకు ముఖ్యప్రతిబంధకాలలో మతపాక్షికము ఒకటికాగలదు అని మేమున్నూ గతసంపాదకీయములో వ్రాసినాము. ప్రొఫెసరుగారు మతపాక్షికానికి భుక్తికి యేమిసంబంధమో తెలుపలేదు. మేమున్నూ వివరించలేదు. వారు వివరించిననాడు మేమున్నూ తము వివరించకుండా ఉంటాము

ఏదిఏమైనున్నా రేషన్ హైదరాబాదులోని పట్టణాలకు రానున్నదనుటలో సందేహములేదు. అదివస్తేవచ్చెనుగాని దాని నిప్పిలలో రైతులకు పెద్దదెబ్బ తగులబోతున్నది. అది అన్యాయపుమంటివాక్యము. రైతులకుఅయ్యే ఖర్చులుతగ్గలేదు ఇనుముధర తగ్గినదా? పత్తిధర తగ్గినట్లుగా తగ్గినదా? రైతుల బట్టలధర అంత గా తగ్గినదా? పత్తికి చాలాతగ్గుదల అయ్యెను. బట్ట ఒకటి అట్లుకాలేదు. మందుల మాకుల ధరలు తగ్గినవా? ప్రతివస్తువుధరకూడా పెరుగుతూనేఉండగా రైతులపంటల ధరలలో మొదటినుండి కంట్రోలుమూలాన తగ్గించుటనేజచ్చినారు కదా! అంతటితోతృప్తినొందక యిప్పుడు ప్రత్యేకముగా రైతుల పంటలధరలన్నిపూర్తిగాతగ్గించివేయుచున్నారు

"తెల్లజొన్నలు హైదరాబాదులో రూపాయికి ౬ సేర్ల ప్రకారం అమ్మేటట్లుగా చేస్తాము."

అని గౌ. ఖూరాకాఖా మంత్రిగారు సెలవిచ్చినారు. అనగా పల్లాకు ౨౦ రూ. ధర ఇప్పుడు పల్లెలలో ౨౭ నుండి ౩౦ రూపాయలవరకు ధరకలదు మంత్రిగారి శాసనము ప్రకారము పల్లెలలో తెల్లజొన్నలకు ౧౮ రూ. వరకు పల్లా ఒకటింటికి ధరయేర్పడును. ఇది తెల్లజొన్నలకు ఇక భునాసజొన్నలకు ధర మరీ తక్కువఅని అర్థము పైగా మొక్కజొన్నలకు, సజ్జలకు మొనాపలీ ఇప్పుడు న్నారట. అంటే మరీతక్కువధర ఏర్పడును. మొనాపలీ యేర్పడితే రాష్ట్రంలోని రైతులు తమ తిండికై రైతులవద్ద కొనరావన్నమాటయేనా? ఒకవేళ అంతగా రొట్టెలమై (గటక) అంబలిపై బుద్ధి పుట్టితే మొనాపలీపొందిన హై. క. కార్పొరేషన్ వారిని ప్రాధేయపడి, బహుశా సెలవుచిట్టీపొంది కొనవలసినదేనా? రైతులకు ఇప్పుడు జొన్నలకేధరపల్లెలలో దొరుకుతుందో (అనగా ౨౭ రూపాయలు పల్లా ౧కి) అంతకు మించి తక్కువధరఎంతవరకుఇనుమున్నాగు వాటిధరలుతగ్గవో అంతవరకు ఏర్పాటు కాగూడదు ఈసంవత్సరమే పొగాకు పన్నుపర్చెను దానిదెబ్బ అప్పుడేరైతులకు చూపించినది పలుతావుల రైతులు పొగాకు మొక్కలు లాగివేసి చేలనుచెడబాపి వేరే ధాన్యం విత్తినారని వార్తలు వచ్చినవి. ఇకముందు సంవత్సరం వ్యాపారిపంటలు అనగా వేరుసెనగ,పత్తి, ఆముదాలు, నీలి మున్నగునవి చాలాతగ్గించి వేయవలెనని శాసించనున్నారని మాకు రూఢిగా తెలిసినది. ఇన్ని చిక్కులలో రైతు కోలుకోగలడా? రైతులకు పంటలధరలు భాగావస్తున్నవికదాఅను ప్రవాదము బలీయమైపోయినది. జమాఖర్చు లెక్కలనుచేసి అడావాపట్టితేచేసేవరకు రైతులకు యెప్పటివలెనే అయిపోయింది. యల్లయ్య గొంగడి వేసినచోటనేఉండి అన్నట్లయిపోయింది. ఎందుకంటారా? రైతులు జీతగాండ్రకు జీతాలుమూడంతలిచ్చుచున్నారు. ఎద్దులను మూడు నాల్గంతల ధరలు పెట్టికొంటున్నారు. ఇనుమువంటి ధరలు. బట్టలునాల్గంతలు. మందులు నాల్గంతలు ఏదిక్కువెళ్ళినా నాల్గంతలు అయిదంతలు. ఇక రైతులకేమి మిగులుతుంది. వ్యవసాయంచేసినప్పుడే తెలుస్తుంది కచ్చేరీలో కాగితాలమీద లెక్కకట్టినప్పుడే లెక్కలు తప్పిపోతూనే ఉంటవి. ధరలకథయిట్లున్నది.

ఇకధాన్యం కథవినండి. గౌ. ఖూరాకాఖామంత్రిగారు పత్రికాసంఘమువారికిట్లుసన్వసించినారు.

"రైతులు తాము పండించిన ధాన్యములో ఒకభాగం సర్కారువారికి ఇచ్చివేయవలెను. మరాట్వాడ, కర్నాటకు సూబాలలో ప్రతి ఎకరానికి ఒక మణుము ఖుష్కీగింజలను కొలిచి పెట్టవలెను. తెలంగాణా ఖుష్కీ నూలునుండి ప్రతి ఎకరానికి అర్థమణుము గింజలు కొలిచి పెట్టవలెను. పైగా తెలంగాణాలో రైతులు తరీఖ్యామునుండి ప్రత్యేకముగా ఒకడు మణుముల వడ్లు కాని ఒక మణుము బియ్యంకాని కొలిచి పెట్టవలెను."

మణుమంటే రైల్వే మణుమేనేమో అనగా ౪౦ సేర్లు అన్న మాట. ఇది చాలాకారిన్యమనటకు హేతువగును. రైతులకు నిజముగా మిగిలినట్లయినప్రభుత్వమునకు బజారుధర ప్రకారము ఇచ్చి కొనుటకు ఏమాత్రమును సందేహముండదు. కాని పైయొజ్జప్రకారము పలుతావుల అసంభవమేర్పడును తెలంగాణాచెలకలు చాలాప్రసిద్ధిమైనవి వాటియేడుపు చూచియే ప్రభుత్వమువారు కూడా ఎకరానికి ౬ అణాలపన్ను ఏర్పాటుచేసినారు. వాటిలో ధాన్యం కంటే ఎక్కువగా గడ్డియే సమృద్ధిగా పండును వాటిలో రాళ్ళేయెక్కువ. అవి ఇసుకయెడారులు. ఆ ఎడారులలో వాగులువంపులుచెట్లుచేమలు అట్టిచెలకల లోపంటపండుట అరుదు. కొన్నికొన్ని మారులు ౩౦ ఎకరాలలో ౨౦ సేర్లగింజలు కూడాపండవు. ఈయేడుమాత్రము పండినవనా? ౨ నెలలు వర్షములేక సగము మాడెను. ౨ నెలలు ఘోరవర్షములో మిగతసగము మురిగెను. పైగా పురుగు పట్టెను, సగటున నాల్గుకొలలపంట గట్టిగా పండినది. ఏదోధర ఎక్కువగా ఉంది కదా అదేనిండుపంట అనుకొందామనే అని రైతులు కలలుకన్నారు. ఇప్పుడు ధరకంట్రోలు అనుటచేత అదికూడా ఎగిరిపోయినవి. తెలంగాణారైతు అర్ధ మణుము (అంటే ౨౦ సేర్లు అనుకొందాము) ప్రతిఎకరానుండి ఎక్కడినుండి పుట్టించి కొలిచిపెట్టవలెను? ఎకరాకు ౫ సేర్లనుండి ౧౨ సేర్లు సగటున పంట ఈయేడుపండినదని మాకు తెలిసినది. రైతులు తమపంటలు నిజమైన లెక్కలు వివిలిగా బయటపెట్టితే యిదధర్మము తెలియగలదు. లేదా ప్రభుత్వమువారు రైతులుమాపిన ౫ నంబర్లు తామువసం చుచేసి ౫ నంబర్ల సమానపైకొల్యాములనటీకోని కొతలుకోయించి సగటుతో కట్టితే తెలిపోతుంది. అట్టి కొద్దిపంటలో సర్కారువారుకోరే ఎకరా ౨౦ సేర్లకంటే తక్కువపంట పండితేరైతు ఎక్కడనుంచి సరిపెట్టగలడు. రేపటి నుండియే (కాదుకాదు ఇదివరకేమొదలైనది) పల్లెలకు సేటెద్దార్లు, గిర్దావర్లు, పేష్కార్లు, తహసీల్దార్లు వెళ్ళి రైతుల నుండి ఖరాబునామాలున్నాయించుకొందురు సరి రైతులలోని ఆచార ప్రకారము విత్తనానికి నాగులు తెచ్చి యుండిరి. నాగులయ్యల కేమియిచ్చుకొంటారు? పైగా రైతులు ఎప్పటివన్నూ సాహుకార్లపై జీవించేవారు, పంటకళ్లమైననాడే నేరుగా సాహుకార్ల యిండ్లకు తమచాలీబాబతు ధాన్యం మోసివేస్తారు మరునాటినుంచి మళ్లీ కళ్లము నాటివరకు సాహుకారియే వారిసంసారం నడిపించేవాడు! ఈసంగతి మన అధికారుల కేమితెలుసు? రైతులకు సంవత్సరానికి కుటుంబానికగు తిండిబత్తెం, బెల్లముని ఉప్పు, జీలకర్ర, కూరగాయలు పండ్లు మున్నగునవి కొనుటకై ధాన్యం, పశువులదాణా, గ్రాసగాండ్లకు ధాన్యరూపముగా ఇచ్చేజీతం ధాన్యం, ఆయముగింజలు, విత్తనాలు సంవత్సరంపొడుపునాకలుపు, సేద్యంకూలి, పెంటలఖరీదుకు, ప్రతిసేద్యంఖర్చుకు అయ్యేకూలిగింజలు ఇట్టివాటికంతా ధాన్యం నిలువయుండవలెకదా! ఈసంగతి అధికార్లకు తెలుసునోలేదో! మన రాష్ట్రములో వ్యవసాయదారులైన తాలూకాదారులు మందుకైనాలేరు, సూబేదార్లు అంతకులేరు. తహసీల్దారులలో నూటికి ౫౦ మందికికూడా వ్యవసాయం లేనివారే ఉన్నారు. ఇట్టివారికి వ్యవసాయంలో ఉండేకష్టాలు ఆచారవ్యవహారాలేమి తెలియును రైతులకు సంవత్సరం సేద్యంఖర్చులకు, విత్తనానికి, ఇంటితిండిఖర్చులకు యింకావసరాలకు అయ్యే ధాన్యం మొదటపక్కకు పెట్టవలెను ఆటుపిమ్మట మిగిలిన ధాన్యమును సర్కారు లక్షణముగా తీసికొనవచ్చును. కాని ధరల కంట్రోలు చేయవద్దండి. లేదా అన్నింటికి అనగా పశువులధరలకు ఇనుమునకు, మందులకు, అన్నింటికి మొదలు కంట్రోలుచేసి తర్వాత రైతులధాన్యం కంట్రోలుచేయండి. రైతులు కళ్లంచేసిన తర్వాత ఎంతపండినదో అది కొలిచి దానిలో వారికి నిజమైన అవసరాలకు ఎంతకావలెనో అవి మిగిలించి మిగిలినవాటిలో కొంతభాగమును ప్రభుత్వమువారు కొనుట సరియగు పద్ధతి. ప్రభుత్వమువారు రైతులమైదయకలిగియుండినట్టివారు. మాప్రియమైనప్రజలు అని వారెప్పుడున్నూ అంటారు. అట్టి ప్రియమైనప్రజలలో రైతులు ప్రియతమమైన ప్రజలు. గౌరవింపతగినవారు. ఎన్నడున్నూ ప్రతిఘటించియెరుగరు. కష్టాలు వస్తే వందలకొలదిగా గొంగళ్లతోపట్టుమువచ్చి సాష్టాంగ దండాలతో ప్రభూ అనుగ్రహించండి, అని అతిదీనముగా ప్రాధేయపడినట్టివారు. అట్టి కష్టజీవుల పొట్టపై కొట్టరాదు. ౨౦ ఏండ్లనుండి ధరలులేక చచ్చి తప్పిన రైతుకు రెండేండ్లనుంచి ధరలు కలిగేవరకే అప్పుడే కంట్రోలా? దయచేసి శాంతముగా ఆలోచించండి. కనికరించండి. పునరాలోచించండి.

విజ్ఞానవర్ధని

ఇటీదాండు.

ఈపేరు మనకుకొత్తది. కాని ఈఆటమనదే అనగా ఆంధ్రులదే. గిల్లిదండ, చిల్లగోన మున్నగు పేరులతో ఆమనట్టికటను బహుశా మొట్టమొదట తెనుగువారే కనిపెట్టినారేమోఅని యీ విజ్ఞానవర్ధనమునందే వ్రాసియుంటిని. క్రికెటుఆటకు బాటచూపినది ఈయాటయే. ఈయాటను మరాటీలో ఇటీదాండుఅని యందురు మరాటీబాలురు ఈయాటను ఆడునప్పుడు శాముతో కొలుచునప్పుడు మరాటీ సంఖ్యలతో ఎంచక వకట్,రేండ్.మూండ్. అని తెనుగుబంట్లతో కొలుతురు, పదివరకు తెనుగుబంట్లతోనే వారువ్యవహరింతురు. "ఈఆటతోసాటిగా ఈబంట్లను మరాటీలు తెనుగువారినుండి గ్రహించి కేవలము ఈఆటకొరకే యీపట్లమువాడుదురు" అని గుణేఅను మరాటీభాషా శాస్త్రపండితుడు వ్రాసినాడు

అభినవకచుడు

అక్బరుచక్రవర్తి వేదాలలోఏమున్నదో అవంతాచెప్పండిఅని బ్రాహ్మణులను విచారించెను. కాని ఎవ్వరున్నూ చెప్పకపోయిరి తుదకు ఫైజీఅను తురకబాలునికి బ్రాహ్మణవేషము వేసిబ్రాహ్మణులను పిలిచి ఇదిగోఇతడు అనాథబ్రాహ్మణవటువు.వీనినిమీరుపెంచండి.మీకుప్రతిఫలమిత్తునుఅని వారికిచ్చెను. కాశీలో ఒకపండితుడు వానినిపెంచి గంపెడ్లపాటు సంస్కృతమువేదములు వానికి బోధించెను.వాడు చురుకుకలవాడగుటచేతొందరగా అన్నియునేర్చుకొనెను. పండితుడు వాని తెలివికిసంతోషించి స్వతంత్రాలు కానున్న తనబిడ్డనువానికిచ్చి పెండ్లిచేయుటకుసిద్ధపడెను. ఫైజీ సంస్కృతంచదువుకొన్నదియునుగురుద్రోహము మితిమీరిపోతుందని గ్రహించి గురువులకాళ్ళపైబడి తనపేరు,మతము,తనదీక్ష, అన్నీ తెలిపెను.గురువు ఆగ్రహోదగ్రుడై వానినిచంపదలచినవాడై మరలశాంతించి "అయినదేమోఅయినది నీవు వేదాధ్యయనముకాని మామతగ్రంథాలుకాని పరభాషలలోనికి పరివర్తనముచేయనని ప్రతిజ్ఞచేయుము. ఇదే నాగురుదక్షిణ" అని అన్నాడు. చిత్తమనివాడట్లేచేసినాడు. కచదేవయానికథ ఒకవిధముగా అక్బరు కాలములో మరొకరూపముగా సంభవించెను!

పెండ్లినియమము

పూర్వము ప్రపంచములో మానవులు పశువులవలె స్వేచ్ఛగా భోగించుచుండిరి. వివాహమనునది జరుగకుండెను గ్రీసు దేశములో క్రీ పూ. ౨౦౦౦లో కెక్రాప్సు (Cecrops) అనువాడు వివాహపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టెను. జ్యూ(యూదు)లలో వివాహమును మోసెస్ ప్రవక్త ప్రవేశపెట్టెను. కానిఅప్పటికిన్నీ యూదులచుట్టునూ ఉన్నట్టి మిడియనీ, మోవబిజాతులవారిలో (Midianites, Moabites) స్త్రీపురుషులు ఇష్టమువచ్చినట్లుగా సంభోగించుచుండిరి ఈజిప్టు దేశములోనైతే ఎంచుచూలేనట్టి కామచారము ప్రబలియుండెను. అప్పటి ప్రాదేవాలయములలో నగ్నదేవతలు బంధనాలు, ప్రముఖదేవతల అసహ్యచర్యలున్నియు రాతిలో విగ్రహాలుగా చెక్కబడియుండెను. అతికామమువలన స్వేచ్ఛాచారమువలన ఈజిప్టులో ఇస్యూ (Issue)అని బైబిల్ లో పేర్కొనబడిన సుఖరోగము మొంటి ప్రబలిపోయెను ఈజిప్టునుంచి జ్యూలనురక్షించి తీసుకొనివచ్చిన మోసెస్. తన జాతిలో ఇకముందు స్వేచ్ఛాకామచారిత్వము లేకుండచేసి వివాహపద్ధతినినిర్ణయించి పై "ఇస్యూరోగము" ను అరికట్టెను.

భార్యలు భర్తలను తల్లిదండ్రులు శిశువులను వదలుట

బెంగాలురాష్ట్రములో జరుగుచున్న ఘోరపరిస్థితినిగురించి పండిత హృదయనాథ కుంజ్రుగారు ఒకప్రకటనచేసినారు.—

"ఎక్కడబట్టినను చెప్పితే నమ్మలేనంత దుర వస్థయున్నది. పట్టణాలలోను, గ్రామాలలోను తిండిలేక మాడుటయే ప్రజలగతిగానున్నది. పట్టణాలకంటె గ్రామాలస్థితి ఇంకనుదుర్భరముగానున్నది. గ్రామప్రజలయొక్క ముఖ్యముగా స్త్రీలయొక్కయు శిశువులయొక్కయు బాధలువిన్నచో ఎవరుగాని కంటతడిపెట్టకుండరు. భార్యలు భర్తలనువదలుటయు, తల్లిదండ్రులు శిశువులను వదలుటయు ఎక్కువయగుచున్నది. చిన్నకర్షకులును, సొంతయాస్తికలిగి కూలివారలును అన్నము కొరకై తమభూములను ఇండ్లను అమ్మివేసికొనుచున్నారు నారాయణగంజులో మకాణములలో తిండిలేక మాడుచున్న గ్రామజనులు అమ్ముకొని తరుగుడిసెల పైకప్పులకుపయోగించిన టీనురేకులచూడవచ్చును. ఈవిధముగా గృహభ్రష్టులైన జనులు ఆహారమునకై పట్టణములకు ఎగబ్రాకి గంజికేంద్రప్రదేశములను చేరుకొనుచున్నారు. దీనివల్ల కర్షకులు ధాన్యాలను దాచుకొనుచున్నారని, అతినిరుపైవేసిన అపవాదము చెల్లదని రుజువుకాగలదు. తిండిలేక మాడుచున్న గ్రామజనులు ధాన్యమునుఅమ్మకుండ దాచుకొనుచున్నారని ఆక్షేపించుట చాల క్రూరమైనది.

ఆం. మ. సభా స్థాయిసంఘ నిర్ణయము

వరంగల్లు పట్టణమందు ౧౬, ౧౭, ఆక్టోబరు తేదీలలో మహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన స్థాయిసంఘసభ సమావేశమైనది. సభ్యులు (౩౦) పాల్గొనిరి. అందు ఈ క్రిందితీర్మానము అంగీకరింపబడెను.

౧ స్థానిక స్వపరిపాలనమును గురించిన ప్రభుత్వ ప్రవర్తనను ఈ స్థాయిసంఘమువారు సవినయముగా ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఒకవైపు కొత్త రాజ్యాంగ సంస్కరణాల క్రింద కస్బా జిల్లాబోర్డులను స్థాపించుచున్నామని ప్రకటించుచు, మరియొకవైపు రాష్ట్రములో కొంతవరకైనను ప్రజాప్రతినిధ్యము వహించుచున్న ఏకైక సంస్థయగు హైదరాబాదు పురపాలక సంఘమును ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధులపై అనిర్దిష్టములగు నిందలను ఆరోపించి విచారణసంఘము యొక్క విచారణ యేమీ ఆరంభము కాక పూర్వమే కొత్త సంస్కరణముల క్రింద మునుపు పురపాలక సంఘము ఏర్పడుచున్నదని కారణము చూపుచు ఎత్తివేయుట మిగుల ఆక్షేపణీయము. కనుక ప్రభుత్వమువారు లోపభూయిష్టములగు రాజ్యాంగసంస్కరణముల క్రింద కొత్తగా ఏర్పడు పచ్చు పురపాలక సంఘమునకు బదులు సరియైన స్థానిక స్వపరిపాలనా సూత్రముల పై ఆధారపడిన ప్రజాస్వామిక పురపాలక సంఘమును స్థాపింపవలయుననియు, అంతవరకు ప్రస్తుతశాసనము క్రిందనే పురపాలక సంఘమునకు క్రొత్త ఎన్నికలను జరిపి అమలులో నుంచవలయుననియు, ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

(౨) రాజ్యాంగ సంస్కరణాలు —

ఇంతకుపూర్వము, మల్కాపురములో, ఏడవ ఆంధ్రమహాసభా ముఖమున అంగీకరించబడిన (౧) తీర్మానము యొక్క తత్వ ప్రకారమే ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు అమలులో పెట్టబోవుచున్నారని ప్రకటించిన రాజ్యాంగ సంస్కరణల యొక్క అంతర్భాగములగు, కస్బా పంచాయతీలలోను, జిల్లాలోకల్ ఫండు బోర్డులలోను, పురపాలక సంఘములలోను, పాల్గొనరాదను తీర్మానము స్థాయిసంఘమువారు మరల ధృవపరచుచున్నారు.

(౩) రేడియో

యుద్ధకారణమువలన తెలంగాణాకొరకు ప్రత్యేకముగా బ్రాడుకాస్టింగుస్టేషను వరంగల్లులో స్థాపించుటకు వీలుకాని లోపముచు ఆంధ్రభాషలో వార్తలను, ఉపన్యాసములు మున్నగువానిని ప్రతిదినము హైదరాబాదు బ్రాడుకాస్టింగుస్టేషను నుండి ప్రకటించుచున్నందువలన కొంతవరకు మాత్రమే లోపము తీరుచున్నను అది సంతృప్తికరముగా లేదు. కనుక వెంటనే వరంగల్లులో బ్రాడుకాస్టింగుస్టేషనును స్థాపించవలయును. అట్టి స్థాపన జరుగువరకు హైదరాబాదు బ్రాడుకాస్టింగుస్టేషను నుండి తెలుగులో వార్తలు మున్నగు కార్యక్రమము ప్రకటించు సమయమును హెచ్చుచేయవలెననియు, ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

తీ ౪ పరిపాలనలంచగొండితనమును నిర్మూలించుటకై మనఘన ప్రభువుగారు (౨౩) సంవత్సరములకు పూర్వము ప్రసాదించిన ఫర్మానము అమలు జరుపుటలో చాలా ఆలస్యమై ఏడాది క్రింద అంగీకరించబడిన ఆదాయవ్యయపత్రములో ఈ కార్యమునకై లక్షరూపాయలు ప్రత్యేకించబడియుండియు, ఇటీవలనేడు ప్రభుత్వాధికారి నియోగింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. అతిముఖ్యమగు ఈ కార్యమున ఆలస్యమగుచుండుటకు విచారపడుచు, ముందైనను గ్రామమునుండి నగరము వరకుగల వివిధ ప్రభుత్వ కార్యాలయములలో వ్యాపించియున్న ఈ వ్యాధిని ప్రజలసాక్షముద్వారా విచారణ సల్పి తగుచర్యగైకొనుట అవసరమని స్థాయిసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి సూచించుచున్నారు.

తీ ౫ (అ) ప్రజాభిప్రాయము లేకుండా క్రొత్తపన్నులు విధించవలదు "అధికలాభాలపన్ను" విషయములో కనిపట్లే క్రొత్తపన్నులు ఏవివిధి చకించినను శాసనసభాముఖమున ప్రజాభిప్రాయము పొందినమీదట విధించవలయునని స్థాయిసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి సూచించుచున్నారు.

(ఆ) పాగాకుపన్నును గురించిన వివరములు ప్రభుత్వప్రచరణశాఖవారి ఇటీవల ప్రకటనలో తగినంత స్పష్టముగా లేవని యభిప్రాయపడుచున్నారు.

[౧] పడి పొగాకు పరిశ్రమమూ మన వేరు రూపములను మార్చినస్థితులలో మాత్రమే ఈపన్ను విధించవలయుననియు

(౨) గ్రామీణసామాన్యమునకు పొగాకును వాడుకొనుటలో ఈపన్ను భారమును కలిగింపకూడదనియు, స్థాయిసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి సూచించుచున్నారు.

(౩) ఇప్పటికాలమున వాడుకొనుటకు నేయి దొరుకుట కష్టమైనందున దానికిమారుగా వనస్పతి నేయి వాడుకొనుట సామాన్యమైపోయినది. కనుక దీనిపైకూడ పన్ను వేసి జనులకష్టమును మరింత హెచ్చించుట తప్పించవలయునని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

తీ [౬] మితిమీరి పెరిగిపోయిన బట్ట ధరను తగ్గించుటకై ప్రభుత్వమువారు ఇదివరకు చేసిన కృషి తృప్తికరమగు ఫలితము నీయనందున ధరలు ఇప్పటికిని చాలా హెచ్చుగానున్నవను సంగతివైపు స్థాయి

భువనగిరి

(స్వ వి)

ఇచ్చట ౧౩-౧౦ అక్టోబరు నాడు కందారిరాజరత్నం గృహమునకు దొంగలు కన్నము వేసి సుమారు ౫౦-౦-౦ తులములు బంగారుకగలు ౧౨౦ తులముల వెండినగలు రు ౩ ౩౫ నోట్లు అపహరించిరి. తర్వాత పోలీసులు తెల్పగా వెంటనే వచ్చి పరీక్షించి పంచనామా చేసికొనిరి. దొంగలు పట్టుబడలేదు. మొత్తము వెల సుమారు రు ౫౫౦౦.

లోకల్ఫండు (సఫాయి) వారు గ్రామములోని చెత్త సరిగా ఊడ్చుటలేదు. పాకీదొడ్లు (పాయఖానాలు) ప్రజలకు అందుబాటులో లేనందున త్రోవలలో (గల్లి) చాలా మురికియుండును. మురికికాలువలు సరిగా లేనందున నీరు గల్లి ప్రక్కన నిలిచి దోమలు వృద్ధియగును. దుర్గంధము వచ్చుచుండును. వీధిదీపములు సరిగా ముట్టించబడుటలేదు. ముట్టించిన అరగంటవరకే ఆరిపోవు చుండును. ముందు స్థానిక బాధ్యతగల అధికారులు కనీసము వారమునకొకసారి గ్రామవీధిపర్యటనసల్పుచుండిరి. ఇప్పుడదిలేనందున లోకల్ఫండుశాఖ ఈవిధముగా అశ్రద్ధచే జరుగుచున్నది. చక్కెర అవసరమున్నవారు తహశీలు దారువద్ద నిలబడి సెలవుపొందితే గాని చక్కెర లభించదు. సెలవుచీటి వారి దయపైన ఆధారపడియుండును. ౧౧ ఆజూరు దీపావళికొరకై రెండుసంచుల చక్కెర మనిషికి అర్ధశేరు చొప్పున పంచబడినది. (౩౦౦౦) మూడువేలకుమించిన గృహసంఖ్యగల గ్రామములో ఎన్నిగృహములకు లభించునో?

సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారి దృష్టిని ప్రత్యేకముగా నాకర్షించుచున్నారు.

తీ ౭ ౧౩౫౫ ఫ. యొక్క ఆదాయ వ్యయపత్రిక వివరణములో అధికలాభాలపన్ను వల్లవచ్చు ఆదాయమును సర్కారీకారకలకొరకు ఎక్కువగా ఉపయోగించు వైఖరి కానవచ్చుచున్నందున ఈ ధనమును మరల నాలోచించి ఈధనము పేదసాదలగు తరగతులకే ఎక్కువగా ఉపయోగపడునట్లు చూడవలయునని సూచించుచున్నారు.

తీ [౮] (ఈ తీర్మానమును మేము ప్రకటింపజాలమని ముద్రించేది)

తీ ౯ (దీనిని కూడా మేము ప్రకటింపజాలము)

తీ ౧౦ పశకొండవ మహాసభను మెదకువారి ఆహ్వానము అంగీకరింపనైనది.

మన రాష్ట్రములోనుండి పాడిపశువులు, కోడెలు, ఎద్దులు కోతకు విరివిగా వెళ్లుచున్నవి. వీటిలో గోవధ పోవుటమువల్ల ఇదివరకే కనీస ఆహార అవసరములోని పాలు పెరుగులు మనదేశములో దుర్లభమైపోవలసివచ్చుచున్నది. ప్రస్తుత వ్యవసాయానికే కాకుండా మనుముందుకావలసిన వ్యవసాయ అవసరాలకు కూడ కొరతపడుచున్నవి. ఒకప్రక్కన ఆహారపదార్థాల ఉత్పత్తి ఎక్కువకావాలని ప్రచురిస్తు, మరొకప్రక్కన నిత్యము జరిగె ఈపశుహత్యను అరికట్టక మాకీభావవహించుట అర్థరహితమైన నినాదమౌతున్నది. కాబట్టి దేశంలో పాడిపంటలకు అక్కరకు వచ్చేటటువంటివి, వ్యవసాయానికి పనికివచ్చేటటువంటివిన్ని పశుహత్యను పశువులు ఎగుమతిని స్వీకరముగాని షేధించవలెనని ఈసభ ప్రభుత్వమునకు గట్టిగా సూచిస్తున్నది.

తీ [౧౩] మహబూబియా రూపాయిలు ఇదివరకు (౧౬) వత్సరములు తుదిగా నిర్ణయించిరి. నాటి ౧౩౫౫ ఫ అంత్యమువరకు విస్తరించిన సందర్భములో ప్రజలకు లిగిన నష్టమునెంచి, దృష్టియందుంచుకొని మహబూబియా, ఉస్మానియా రూపాయల మా ఎవిషయములో ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని ఈక్రింది చర్యనుగైకొనుటకై కోరుచున్నారు.

౧ షట్టియారూపాయల విస్తరణ తుదితేది (౧) ఇప్పుడున్న మాసాంతమువరకు హెచ్చించి, అవి అనాసాక్షుల సమయములలో ఇట్టిరూపాయాలను ప్రజలవద్దనుండి కష్టము లేకముగా అంగీకరించవలెను.

౨ బ్రిటిషుభారతదేశము మాదిరిగా ఇక్కడ కూడ ప్రజలలో ఇట్టిరూపాయల చలామణియుగిసినతరువాత కొంతకాలమువరకు తహశీల్ కోశములోను, మరికొంతకాలమువరకు కేంద్రకోశములోను అంగీకరించవలెను.

తీ ౧౪ ఈమధ్య స్థానిక ప్రభుత్వాధికారులు నిలువధాన్యాల విషయమున వర్తకులకును, వ్యవసాయదారులకును కొన్ని ప్రత్యేక ఆజ్ఞలు అనేక తీరుల యిచ్చియున్నారు. కొన్ని సందర్భములలో ఖిల్వారు నామాలు తీసుకొనుట జరిగినది—ధాన్యములు నిలువయుంచుమని ఇచ్చిన ఆజ్ఞలలోను విక్రయించవలదంటూ తీసుకొనిన ఖిల్వారునామాలలోను, ధాన్యములు తాము తీసుకొనుకాలము నాటిధరలను స్పష్టపరచనందున, వర్తకులవర్తకము ఆగిపోవుటయు, మరియు రైతులు తమ అవసరములు తీర్చుకొనుటలో ఇబ్బందులు కలుగుచుండుటయే కాక జనసామాన్యములో అనేకవిధములుగా అపోహలు కలుగుచున్నవి. కనుక ఇట్టి ఇబ్బందులను తొందరగా తొలగించవలయునని ప్రభుత్వమువారిని ఈ స్థాయిసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

(సశేషము)

ముసల్మానునివద్ద రెండు బాంబులు దొరకుట

సూరత్, అక్టోబరు ౨౯ — అబ్దుల్ రహిమాన్ అబ్దుల్ సింధి అనువారు బరోడానుండి ఒక రైలు బండిలో ప్రయాణముచేయుచు ౨౮ తేదీన నవాసారి స్టేషనులో దిగినపుడు పోలీసులు అతనిని అనుమానముపై అరస్టుచేసి, సోదాచేసిరి. అప్పుడు అతని పక్కచుట్టలో రెండు బాంబులు చిక్కినవి.

మిగతబీదలగతియేమి? కిరసనాయిలు (గ్యాసునూనె) నిత్యము మనకు ౧/౦ పావుశేరు చొప్పున బోయుమరు. గంజులో ఒకటి గ్రామములో ఒకటి రెండు దుకాణములు మాత్రమే గలవు. దుకాణమునకు రెండు డబ్బాలు వచ్చును. కావున ఎంతో మందికి లభించక చాలా కష్టపడుచున్నారు.

౧౪ ఆజూరు శనివారము ౧౧ పదకొండు గంటల రైలుబండిలో నగరమునుండి ఖాజాదెహిల్లత్ గారు వచ్చి గ్రామమందు సాపర్ బంగ్లాలో విడది చేసి సాయంత్రము ౬ గంటలకు చౌకమసీదులో నమాజుచేసి రాత్రి ముస్లింముఖ్యులతో ఆంతరంగిక సమావేశము జరిపి వెళ్లిపోయినారు.

వాడండి

"సింప్లెక్సు"

వస్తువులు

"చార్‌మినార్" బ్రాండు

GENUINE DOUBLEBOILED

SIMPLEX OIL MILLS CO. BOMBAY

LINSEED OIL

అన్ని చోట్ల అమ్మబడును—
జెన్యూయిన్ డి.బి లిన్సీడ్ ఆయిల్, ఫర్నిచర్ పాలిష్ పెయింట్లు, వార్నిష్, ఫినైల్ టర్పెంటైన్ మొదలగునవి

సోల్ ఏజంట్లు—

నేషనల్ ట్రేడింగ్ ఏజన్సీస్

61 జేమ్సుస్ట్రీటు, సికింద్రాబాదు

[B N. Publicity] ఫోన్ నెం. 1527

స్వతశ్శక్తికర తైలమును మర్దించుటచే

నూతనజీవితము

నూతనశక్తి

హెచ్. రిజువినో

ఉపయోగించండి, ఆంధ్రమహాత్ముల చే ప్రశంసింపబడిన తైలస్నానబలవర్ధకౌషధము, ఇది ప్రకృతి సిద్ధమైన నూతనశక్తిని దీర్ఘాయువును ప్రసాదించును అన్నివిధములఅనారోగ్యము, బలహీనతను, బాధలు, మేహవాతనొప్పులు, పక్షవాతములు, నరముల వ్యాధులు, దగ్గులు మొదలగు సర్వరుగ్మతల నుమాపము స్వయము నిరాశనంది నృశ్యము ఖచ్చితమున యున్నరోగులు గూడ ఆశ్చర్యకరముగా స్వస్థత నందిరి.

కెమిస్టులందరివద్దను,

సయ్యద్ అబ్దుల్‌రజాక్ అండుకో,

హైద్రాబాదు వారివద్దనదొరుకును

స్త్రీ ఆరోగ్య సౌఖ్య ప్రదాయిని

"స్త్రీల సుఖలు, కడుపునొప్పి, బలహీన జత, గర్భకోశ వ్యాధులకు"

హైదరాబాదు. సికిందరాబాదుఅన్ని మందులషాపులలోదొరకను.

నపుంసక విరోధి

ఎ. పి. యావన త్రి

నవయౌవనం, దేదీప్యమాన పటుత్వం చేకూర్చు దివ్యౌషధం రక్తమును పరిశుభ్రపరచును! ధాతుపుష్టికలిగించును. [illegible] లకు పటుత్వము చేయుచున్న. [illegible] లకు సంతృప్తి, ఆనందము కలుగజేయు శక్తివర్ధకము. వెల సీసా రు. 17/-

మదనమంజరీ ఫార్మసీ,

154, [illegible], మద్రాసు

కర్నూలు:-కె. యస్. కోటిగి & సన్సు.

ఖమ్మం మెట్టు:-వి. రామకృష్ణయ్య & సన్సు.

మహబూబునగర్:-యస్. ముత్యాలు & సన్సు.

ప్రకాశ్ దాస్ రణఛోడదాస్ & కో

చార్‌మినార్, హైద్రాబాదు మరియు

జనరల్ బజారు, సికింద్రాబాదు.

కృష్ణానిషాత్ హేర్ ఆయిల్

రిజిష్టరు నెం. [illegible]

ఈ తైలము నుపయోగించిన మెదడునకు తుష్టి, కండ్లకు చలువ కలిగించి, నిద్రలేమి, వెంట్రుకలురాలుట, ఇంద్రలుప్త [అనగా బట్టతల, చుండు మొదలగు దుర్లక్షణములను పోగొట్టి వెంట్రుకలు మృదువుగను గుజ్జుగను, ఆకర్షణీయముగా పెరుగుటకుపకరించును.] ఈ తైలము ప్రత్యేకముగా బట్టతల ఉన్నవారు కూడా వాడినపక్షమున ఒక నెలలోపల వెంట్రుకలు ఆకర్షణీయముగావచ్చును. ఈ తైల లేపనమున వయసుమించిన వారుకూడ నవయువ్వనులవలె కనుపింతురు. వెల సీసా 1కి రు. 1-8-0

కృష్ణా అండ్ బ్రదర్స్ ఈసామియాబజారు, హైద్రాబాదు-దక్కన్

శీతికొల్పు జబ్బును నిర్మూలముచేయుటకు

మలేరియా జాండు

మలేరియామిక్శ్చర్

ఉపయోగించుడు

ట్రేడుమార్కు

దీనిని వాడుటచే

శీఘ్రకాలములో ఈవ్యాధి

సమూలముగా నివారణయగును

జాండుఫార్మసి వర్క్సు

లిమిటెడు - బొంబాయి

నైజాం రాష్ట్రపు ఏజంట్లు

డి. కె. పారిఖ్ అండుకో —సికింద్రాబాదు(దక్కన్)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము ఈగ్రంథంలో దొంగదృష్టి, మంత్రశాస్త్రము భూతవైద్యము, యంత్రములు, గారడి, నాగసాధనం, టక్కు తమాషా, మనుష్యుని మాయంచేయుట, మామిడిచెట్టు పుట్టించుట, జీవసమాధి, శరీరంలోని తల మార్చుట, గాలిలో మనుష్యునినిలుపుట, మొదలగు వినోదవిద్యలున్నవి దీనిచే మీరు నేర్వగలరు. వెల రూ. 4. Fortune FruitSpecialTalisman Rs.10 చమత్కార గణితం [అపూర్వము] ఇందులో విచిత్ర వినోద మనోగణితములు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి లెక్కలు, తమాషా లెక్కలు గలవు. దీనిని చదివిన తెలివికలుగును. వెల రు. 1. [illegible] పంపము వల్లు మందు పంపండి. పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి పంపెదము, పి, ఆర్, జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు ఆస్పత్రిసేడి.

23 సంవత్సరముల పరిశోధనా ఫలితము

అనేకవేలమంది రోగుల మేహ - కుష్ఠు - బొల్లి - సుఖ -

వ్యాధులను గ్యారంటీగా కుదిర్చి అఖండ ఖ్యాతినొందిన

రెడ్డి అండు కో., వారితో మీ మీ రోగాదులను గురించి

నేడే సలహాపొందుడు.

ఇట్లు,

రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు)

బ్రాంచి:—

3560 కింగ్సువే (కుష్ఠు, సుఖ, బొల్లి, చర్మరోగ చికిత్సానిపుణులు)

సికిందరాబాదు. గోపాలపురంపోస్టు, వయా కడుకు (తూర్పుగోదావరిజిల్లా)

పేజీలు 1168 వస్తుగుణప్రకాశిక వెల 5-0-0

ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వర పిడుగు [illegible] దేవశాస్త్రివిరచితము, సంస్కృత, ఆంధ్ర, ఆంగ్లములలో మూలికల పేర్లును, తెలుగువచనమున వాటి ఉత్పత్తి స్వరూపములు, రసవీర్య విపాకములు, గుణగతులు, [illegible] ద్రవ్య మతమునననుసరించి గుణములభివర్ణింపబడినవి. రు. 5-0. 0 [illegible] సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్, రాజమండ్రి [illegible]

లెప్రసీ క్యూర్ (రిజిష్టర్డు)

ప్రదుష్టమైనమిడి కుష్ఠు రోగములకు [illegible] లక్ష్మీ అండ్ కో (రిజిష్టర్డ)

బ్రాంచి. 4059 మహారాజ్‌గంజ్ బజారు సికింద్రాబాదు

తిండికొలతపై మంత్రిగారి భావాలు

- రైతులు ఎకరానికి అర్ధ మణుగు నుండి రెండు మణుగుల వరకు సర్కారుకు ధాన్యం ఇయ్యవలెను.
- హైదరాబాదులో జొన్నలు రూపాయికి ౬ సేర్లు అమ్మవలెను.
- సజ్జలు మక్కలు హై. క. కార్పొరేషనుకు ఖాసా గుత్తా
- ఇంకా చాలాచాలా మార్పులు కానున్నవి.

హైదరాబాదు పూరాభామంత్రిగారగు గ్రిగ్సన్ దొరవారు ౧౫వ తేదీ సోమవారమునాడు పత్రికాధిపతులను పిలిపించి వారికీ క్రిందివిషయాలు వినిపించి పంపించినారు.

హిందూస్థానంలో తిండి చిక్కులేర్పడినవి. వాటికి కారణాలేమంటే (౧) బర్మా దిగుమతులు బంద్ (౨) గాలివానవచ్చి బెంగాలులో పంటలనూడ్చిపెను సె (౩) వ్యాపారులు ధాన్యం దిగపట్టినారు పైగా ఎక్కువధరబెట్టినారు. (౪) ఎక్కువలాభాలు పొందినవారుకూడా బాగాఎక్కువగా మెక్కుటకు మొదలు పెట్టినారు (౫) కృత్రిమ నాణెముల అధికవ్యాప్తి (౬) సరకుల రవాణా యిబ్బందులు పంజాబు, యు.పి., సి.పి., ఒరిస్సా, హైదరాబాదు రాష్ట్రాలలో ఎక్కువతిండి పంటపండును. తిండి సమస్య అఖిలభారతసమస్య. అందుచేత హైదరాబాదులో కూడా తిండికొలత ఏర్పాటుకావలెను. తిండికొలతలో చాలా మెల్లికలవు, మన సోదర హిందూస్థానీ కష్టము మనకు వ్యామోహ దా కనబడుతుంది. ధనికులు సుఖులగుట, బీదలు కష్టించుట ఆనేకమున్నది. ధాన్యంమకాణాలు ముందు "క్యూ" పద్ధతి జనులు బారులుకట్టుట ఆగిపోవుచు ఇత్యాదులు.

హైదరాబాదురాష్ట్రములో ఆదాయంలేనిబీద వారిధరలు అధికమయినందున ఇబ్బంది కలిగినది. పైగా యీరాష్ట్రంలోని కర్ణాటకంజిల్లాలలో పంటలు ఎల్లప్పటికన్న తక్కువ, ఈసంవత్సరమే. ఇప్పుడు ముఖ్యంగా ధరలతగ్గించేదితప్పదు. ధరలు పెరుగుటకుకారణాలు కృత్రిమనాణెములు క్షామాల వల్ల పంటలు తక్కువపండుట, బర్మాడోకిపోవుట, వ్యాపారులు ధనికులు సరుకులనుదిగపట్టుట, అనునవి — ధాన్యంనిలువకలవారంతా లైసెన్సు పొంది నెలనెలకు తమవద్దఉన్నదేలువధాన్యం లెక్కపట్టీలు సర్కారువారికిపంపించుతూ ఉండవలెను. ౧౦ మణుగులకంటె యెక్కువనిలువధాన్యం ఉండేవారంతా తెలుపుకొనవలసి యుండును తెలుపనివారికి శిక్షనిజువదాచియుంచినవారి ఆచూకీ తెలిపేవారికి ఇనాములిస్తారు. చుట్టూఉండేఇంగ్లీషు ఇలాఖాలలో ధరలుఎక్కువగాఉన్నందున సరిహద్దులలో దొంగతనంగా ధాన్యం దాటించుకున్నారు. దాన్ని ఇంకా బాగా అరికట్టుతారు. హైదరాబాదులో, వరంగల్‌లో తిండికొలతఏర్పాటగును. ఇదంతా బీదవారిని రక్షించేదానికే చేస్తున్నారు. ధాన్యం ధరను నిర్ణయించి గాడిన్ని యించివేస్తున్నారు. హైదరాబాదునగరంలో జొన్నలు రూపాయికి ౬ సేర్ల ప్రకారం అమ్మవలెను. ఈ బజారుపై ఇతర ధాన్యాల ధరలు తగ్గించివేస్తాము, సరుకు దాచేవారికిని లాభవతుంటే వారికి ఎక్కువలాభాలుపొందేవారికి శిక్షలిస్తాము.

ప్రభుత్వంవారే నేరుగా రైతులనుండి ధాన్యం కొంటారు. మరాట్వాడీ కర్ణాటకంలో ఖుష్కీపంటలలో ఎంబలు వేసిన ఎకరానికి ౨ మణుగులప్రకారం ధాన్యం సర్కారుకు రైతులివ్వవలెను. తెలంగాణాలో ఎకరానికి ఖుష్కీ ధాన్యం అర్ధమణుగు ప్రకారంఇయ్యవలెను. తరీభూములలో ఎకరానికి ౨ మణుగులవడ్లు లేకఒకమణుగు బియ్యం సర్కారుకఅమ్మవలెను. సజ్జలు మక్కజొన్నలు హైదరాబాదు కమర్షియల్ కార్పొరేషనువారొక్కరే కొనుటకు గాను సర్వాధికారులుగా మొనాపలీ ఇచ్చినాము. అవసరంపడితే రైతులవద్ద వ్యాపారులవద్దనిలువయుండేధాన్యాన్ని సర్కారువారుతాము నిర్ణయించినధరలకు కొంటారు పల్లెలలో సహకారసంఘంవారిద్వారా రైతులనుండి నేరుగా ధాన్యం ఖరీదు చేయబడును ప్రభుత్వంవారు రాష్ట్రములో ఎంతెంతపంటపండునుతుందో విచారణకూడా చేయుచున్నారు"

—

ఆంధ్రులపై కన్నడీల ద్వేషము

౨౬వ ఆంధ్రమహాసభను బళ్ళారిలో జరుపుచున్నారేయని తమ ఆగ్రహావేశమును సూచించుటకై బళ్ళారిపట్టణములోని కన్నడులు అనేకులు అక్టోబరు ౨౬వ తేదీన తమ దుకాణములనుమూసి వేసిరి.

—

ధర్మాదాయ పరిపాలన

(శ్రీ మాదిరాజు రామకోటేశ్వరరావు గారు.)

మా దేశమున వర్తకులందరూ తమ తమకాణములలోని లెక్కలు సరకులపైన స్వల్ప మొత్తము "ధర్మఖర్చు" అనుపేర రాబట్టి జమకట్టుకొనియెదరు. సమిష్టి వ్యాపారము చేయునప్పుడు భాగస్వులభాగములతోపాటు ధర్మము పేరగూడా తమ దేని ఒకస్వల్పభాగమును నిర్ణయించెదరు. ఇట్టి మొత్తమునకు ఒకఖాతాకూడా ఏర్పడియుండుట చూచుచున్నాము. సమిష్టి దుకాణములలో వసూలయ్యేకి యీ మొత్తమును పెట్టుబడి దారైన యజమాని తననుపీనమునకు చేకొనుట తనచు వాడుకలో ఉన్నది. ఈ ధర్మఖర్చు మొత్తములు ఆ యా దుకాణముల లెక్కలలో తేలగలవు. ఈ మొత్తమును వినియోగపరచుటకుకారము వర్తకులు చేయుచున్నదికాని. దానిన్యాయముయొక్క ఔచిత్యమును గురించి చెప్పుచున్నాడేమి ఐక్యముగా జేసికొనుటలేదు. ఇట్టి మొత్తములు వాస్తవముగా ధర్మముకొరకు వినియోగపడుచున్నవా లేదా యను విషయమును మనకు సరిగా గోచరించకమానదు. ఈమొత్తములు ఖర్చుపడక, లేక యే స్వల్ప మొత్తమో మాత్రము ఖర్చుపడి, శేషమొత్తము వర్తకుల స్వాధీనములో చేరిపోయినవని రూఢిగా స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్లు దుర్వినియోగము కాక, ఈధర్మాదాయమునకు వర్తకులు (ట్రస్టీలు) అమానత్ దారులుగా ఉన్నారని మా ఉద్దేశ్యము. వారు యీ మొత్తము ప్రజాయత్తము చేయుటకుగాని. దానిన్యాయమును జనసామాన్యమునకు ప్రకటన సివేదించుటకుగని అంగీకరించరు. ఇదివరకు పెద్దపెద్ద వర్తకస్థానములలో వేలకువేలు నిలువ యున్నదనిన్నీ. దానినివర్తకులనుభవించుట, నైతికాపరాధమే కాక శాసనవిరుద్ధమనికూడా చెప్పవచ్చును. ప్రజాధనము దుర్వినియోగముచేయుటకు ఏమాత్రమును అంగీకరించజాలము. గతకాలముకంటెను ఇప్పుడు మరింత జరిగిన తృతీయాంధ్రమహాసభలో యీ విషయమును వెల్లడించి, ధర్మాదాయమును సద్వినియోగము చేయవలెననీ, లెక్కలు ప్రకటించవలెననీ తీర్మానరూపముగా కోరియున్నాము. కాని మా దృష్టిజరిగినటుల కనబడుటలేదు. అసంఖ్యాకములగు ఈమొత్తములు దుర్వినియోగమగుచుండ మనము శ్రద్ధతీసికొనకుండుట శోచనీయము. వర్తకులలో పెక్కురు దైవభక్తి మతవిశ్వాసములు మొదలగు పూర్వాచారపద్ధతులకు లోనైనవారున్నారు. మరి కొందరు అధునిక ప్రజాహిత సంస్థలకు సాయము చేయవలెననువారున్నారు. కనుక ఇదమిద్ధమని ఒకేమార్గమున వ్యయపెట్టవలెనని సలహానీయను. కానియీ మొత్తము వెల్లడిలోనికి తెచ్చి, యైహికాముష్మిక మార్గములలో వ్యయపెట్టి పరోపకారమొనర్పవలెనని మాత్రము కోరుచున్నాను వర్తకులిట్టిధర్మాదాయమును హరించరాదనిసలహాచెప్పెదను. ఇటివలలుచేసి ధర్మాదాయ నిధిలో చేర్పవలెననికోరెదను ఆంధ్రమహాసభవారు యీ తీర్మానమును గురించి బాగాశ్రద్ధతీసికొన్నట్లయిన ఈమొత్తములో కొంతభాగము విద్యాభివృద్ధికినీ, పరిశ్రమల ప్రోత్సహించుటకు సహాయకారి కాగలదు. ప్రతివర్తక స్థానమునను ధర్మాదాయమును కాపాడుటకు పాలకసంఘము ఉండుట అవసరము. వారులెక్కలను నిర్ధరించి రావలసిన మొత్తములనురాబట్టి వానినికాపాడుచు మతదైవిక కార్యములకు కొంతభాగమును, ప్రజల ఆరోగ్యము యితరసాంకర్యములకుకొంతభాగమును, విద్యావిజ్ఞానాభివృద్ధికొఱకు ఒకభాగమును నిర్ణయించి వినియోగించవలెనని కోరుతాను ఆ వేళవర్తకుల తమకర్తవ్యము, దేశఅవసరము గమనించలేక పోయినట్లయిన న్యాయస్థానముల ద్వారానో, యితర ప్రభుత్వోద్యోగుల ద్వారానో, యీ మొత్తమును రాబట్టుట దేశనాయకుల కర్తవ్యమని మనవిచేయుచున్నాను.

—

ఆధునిక పురుషోత్తముడు గాంధీ

బొంబాయి, అక్టోబరు ౨౬

'ఈస్టు', 'వెస్ట్' అను వాశ్చాత్య లను ము ఖ్యకేఖనియు ౬౦ ఏండ్ల వయస్సుగల పత్రికా జీవితుడును, ప్రాగ్దేశములనుగురించిన విషయముల లో ప్రవీణుడు నగు కొరల్ క్లోవేగాడ్గారు "ఏపి" ప్రతినిధితో "యుద్ధానంతరము ఆసియా ఖండమునకు జపానుగాని, చైనాగాని లేక ఇండియా నాయకత్వము వహించగలదని చెప్పిరి. ఆ రెంటిని వివరించుచు; వారు "జపానీయులు గొంత వరకు విషయములను గ్రహించగలవారైనను లోతుగా దిగి తెలిసికొనగలవారుకారు చైనీయులకు లోతుగా దిగి తెలిసికొనగలశక్తి ఉన్నది గాని వేగము గా గ్రహించగలశక్తి లేదు భారతీయులు అట్లు గాక ఈరెండుశక్తులనుగలిగియున్నారు చైనీయులు కేవల భౌతికవిషయములందు, భారతీయులలో ఆధ్యాత్మికవిషయములందును అభిమానము గలవారు భారతదేశమే ప్రపంచవిజ్ఞానమునకు, ఉత్కృష్టభావములకును పుట్టిన నెలవు జాతిగ్రహించి గాంధిమహాత్మునిగురించి "నేనాయనను స్వయముగా ఎరుగుదును. వారు అధునిక ప్రపంచమునందున్న పురుషోత్తముడు" అని చెప్పిరి.

—

చందా వివరాలు
సంవత్సరమునకు చందా 6 రూపాయలు
ఆరు నెలలకు „ 3-౦-౦ „
బ్రిటిష్ ఇండియాలో సంవత్సరం డాక్ ఖర్చులు
విడి ప్రతిక ౦-౧-౬
పాత ప్రతిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

Volu 18 — No49 | *Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn* | 4 11—1943

బెంగాలు రాష్ట్రములో మృత్యుతాండవము

కట్టెలు దొరకక పీనుగులను పూడ్చుచున్నారు

ఎందరికో పిచ్చి, ఆకులు అలముతిని ఉండవలసిన స్థితి

ఢక్కా, అక్టోబరు ౨౭ — ఢక్కానగరమునందలి హిందూమహాసభ సేవకులు అక్టోబరు నెల మొదటి ౩౦ రోజులలో నానా నిరాహారకులుగా మృతి చెందిన శవములను తీసుకొని దహనము చేసిరి.

సెప్టెంబరు ౧౫ తేదినుండి అక్టోబరు ౨౫ తేదివరకు ఢక్కానగరంలో పురపాలక సంఘపు కమిషనరు అగు యం. ఏ. ఖాదర్ గారు నియోగించిన మనుష్యులు ౭౦౦ అనాథ శవములను నిరాహారుల శవములను పట్టుకొని గోరీలలో పెట్టిరి.

గ్రామములలో అనేకులు నీటిపాచి, ఆడవితీగెలు ఆకులు మున్నగువాటిని తినుచున్నారు.

కలకత్తా, అక్టోబరు ౨౫. — కలకత్తా పురపాలక సంఘము యొక్క అధికారములో బడియున్న ప్రదేశములో నున్న స్మశానముల యందు అక్టోబరు ౨౩ తేదితో అంతమగు వారమందు లెక్కకు వచ్చిన శవసంఖ్య ౨౦౩౫ అయినది.

కలకత్తా, అక్టోబరు ౨౯ ఈనగరంలో హిందూ సత్కార సమితివారును, అంజుమన్ ముఫీదుల్ ఇస్లాంవారును కలిసి ౧౧౫ శవములకు సంస్కారములను జరిపించిరి. వాటిలో ౧౫ శవాలు పోలీసు వారినుండి పొందినట్టివి. ౨౫ శవాలు ఆస్పత్రులు మున్నగు చోట్లనుండి వచ్చినవి.

కలకత్తా, అక్టోబరు ౨౮ ఈనగరములోని హిందూ సత్కార సమితివారును, అంజుమన్ ముఫీదుల్ ఇస్లాంవారును కలిసి ౧౧౧ శవాలకు అంత్యసంస్కారములను జరిపించిరి.

చాంద్పూరు, సుప్తయూనియనుకు చేరిన గ్రామములలో ఇంతవరకు తిండిలేక ౧౭ మంది మరణించినట్టు వార్తలువచ్చినవి.

ఢక్కా బక్తర్పూర్ యూనియనులో ఒక పక్షంలో తిండిలేనివారలు ౧౫ మంది మరణించిరి. అక్టోబరులో కలరా వలన ౨౨ మందికి తగిలెను, ౧౬ మంది కలరా చే మరణించిరి.

ఫ్లైట్ — బెంగాలు రాష్ట్రములోని జిల్లాల నుండి ఆస్సాం రాష్ట్రమునకు వచ్చిన ౨౦ మంది నిరాహారులు ౨౦ రోజులలో మరణించిరి.

* *

కంధ్వార చూచిన వారలు తెలిపిన సంగతులు

శ్రీయుత కు. బలాల్ ఘోష్ గారు, ఇట్లు తెలుపుచున్నారు "సేవలొనరించుటకు తేకల ఎస్. కె. సి. రాయ్ గారి జన్మస్థలమగు గాంధిరాకొటి పొరాకపోయి అక్కడి దృశ్యములను స్వయముగా చూచినాను. నేను చూచినవి ఎవనిగాని హృదయమును కలచివేయునట్టివి. ఆ నెల తెగల జనులను అస్థిపంజరములైనారు. వారల ముఖములను చూచినంతనే వారికి తిండి కరువు మూలమున మృత్యుముఖమునందున్నారని తోచగలదు.

౧౫ దినములలో నేను కుర్నాలో కరువునకు మునుపు సర్ పి. సి. రాయ్ గారితో చేరి పనిచేసియుంటిని కాని అప్పుడు నేనటువంటి దారుణ దృశ్యములను చూచియుండలేదు. జనులు అరటిపోచెలు మున్నగు నీచపదార్థములను తిని బ్రతుకుచున్నారు . . . ప్రతి వారం నాటికి చనిపోవుచున్నారు, జనులలో మూడవవంతు ఒకనెలలో మరణించవచ్చునని నేను గట్టిగా చెప్పగలను. సర్ పి. సి. రాయ్ గారు పరలోక ప్రాప్తి పొందనిచో తమ జన్మగ్రామ జనుల బాధలను తీర్చుటకై తప్పకుండా అక్కడికిపోయి యుండెడివారే."

పండిత హృదయనాథ కుంజ్రు గారు ఢక్కా, నారాయణగంజ్, మున్షిగంజ్, బ్రాహ్మణబారియా, చాంద్పూర్ లలో సంచారము చేసివచ్చి తెలిపిన సంగతులు కొన్ని —

"బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సు సభలో అమెరీగారు చికిత్సాసామగ్రులు తక్కువగా నున్నవని మాటను రోగములు ఎక్కువగా వ్యాపించియున్నవను మాటను కాదనిరి. వారు చెప్పిన దానికి నిజాస్థితికి నిభేదము ఉన్నది. మందుసామగ్రులు చాలా తక్కువగా నున్నవి. క్వైనా దాదాపు దొరుకుటయే లేదు. పత్తి వస్త్రము లేమింపకుండుటవల్ల జనులు అనేకవిధ రోగాలకు గురియగుచున్నారు. .. తిండిలేక మరణించుచున్న వారలసంఖ్య వారానికి ఒక్క వేయి మాత్రమే నని అమెరీగారు పలుమారులు బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సు సభలో తెలిపినారు. ఆమాట బ్రిటిషు ప్రజలకు నిజము తెలియకుండ దాచుటకు చేయు ప్రయత్నమేయని నేను సంకోచము లేకుండ చెప్పగలను."

తిండిలేనివారల రక్షణకై ఆస్సాం గవర్నరు సూచించిన పద్ధతి

ఆస్సాం రాష్ట్రపు గవర్నరుగారగు సర్ ఆండ్రూ క్లౌగారు బెంగాలులో తిండిలేనివారలరక్షణకై ఈ క్రిందిపద్ధతి నిసూచించుచున్నారు —

నవంబరునెల తేదిన స్వార్థత్యాగదినముగాను, ఆనాటినుండి ఒకవారము రోజులు స్వార్థత్యాగవారముగాను పాటించవలెను ఆరోజులలో అందరును తమకొరకు ఒకపూట తిండి మానవలెను ఆనాటి నుండి ఆరు రోజులు అనుభవించిన దానిని డిప్యూటీ కమిషనరులు, సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసరులు ప్రభుత్వము వారి విక్రయ ప్రతినిధులు ఏకాకార్యాలయములలోను, ఇంకను డిప్యూటీ మిషనరులు యిచ్చు ఆదేశ ప్రదేశ

మూలలోను సంగ్రహించెదరు. ఈవిధము గా వచ్చిన దానము చేతనో అంతవడ్లను బియ్యమును బెంగాలుకు పంపించుటకు ఆస్సాం ప్రభుత్వము వారు అనుమతులు నిచ్చెదరు.

తిండికరువు కారణముల గురించి బ్రిటిషు ప్రభుత్వాభిప్రాయము

లండనులో బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు అక్టోబరు ౨౭ తేదిన, ప్రకటించిన శ్వేతపత్రమను దానిలో బెంగాలు రాష్ట్రమందలి తిండి కరువునకు కారణములు ఒర్మా శత్రువు గతమగుట, ౧౯౪౨ అక్టోబరులో తుపాను బాధించుట, ఎర్మా చేయుజారుట వల్ల జనులు ధాన్యమును దాచుకొనుట, కలకత్తానగరముపై విమానాల దాడులు జరుగుట, ఏరు వరదలువచ్చి బెంగాలు రాష్ట్రానికి పోవు ముఖ్యములైన రైలు మార్గములను పాడుచేయుట— అని సూచించబడినవి ఆపత్రమందింకను ఈ క్రింది మాటలుగలవు.—

బెంగాలులో రైతుడు ప్రధానముగా తనసొంతమునకు కావలసినదానినే పండించుకొనుచు తనపైను డే బాకీ ను తీర్చుకొనుటకును, తనయింటి ఇతర ఖర్చులను అవసరమైనమట్టుకే అమ్ముకొనుచుండును ధరలు హెచ్చినందువల్ల అతడు ఎప్పటికంటె తక్కువ ధాన్యమునే అమ్ముకొనవలసి, ఎక్కువ తినగలిగినాడు . . రాబోవు రెండుమూడు నెలలు బెంగాలుకు చాలగడ్డుకాలమే.

బెంగాలు రక్షణకై ధనమును పంపరాదు
నవాబ్షా పురపాలక సంఘానికి కలెక్టరు ఆజ్ఞ

కరాచి, అక్టోబరు ౩౧ నవాబ్షా పురపాలకసంఘము బెంగాలు బాధితరక్షణకై రూ ౫౦౦లు పంపవలెనని తీర్మానించగా నవాబ్షా కలెక్టరుగారు ఆపురపాలకసంఘము యొక్క ఆర్థికస్థితి బాగులేదనుచు ఆవిరాళముల నిషేధించినారు, సభ్యులు వేర్వేరుగా పంపుకోవచ్చునన్నారు

****

తల్లియు, బిడ్డయు కలిసి మరణించుట

బెంగాలులో జమాల్పూరులో అక్టోబరు ౨౭వ తేదిన బన్సీబజారులో ఒక ముస్లింతల్లియు, ఆమె రొమ్ముపై ఆమె యొక్క అయిదేండ్ల కూతురున్ను చచ్చి పడియుండిరి.

****

వైస్రాయి దర్శనార్థము గవర్నరుల ఢిల్లీయాత్ర

ఇండియాకు క్రొత్త వైస్రాయిగారు వచ్చినందువల్ల ఈదేశపు రాష్ట్రముల గవర్నరులు కొందరు ఢిల్లీకిపోయి వారిని దర్శించుకొందురట.వారిలో మాట్లాడవలసిన ముఖ్యవిషయములు కొడ తిన్నవట. దేశములో ఆహారపు కరువు, రాజకీయ పరిస్థితి, ఆసియాఖండపు ఆగ్నేయభాగమునయందు క్రమమైన సేనల. ఇండియాను మూలస్థానముగనుంచుకొని పనిచేయగల్గుటకు జరుగవలసినపని — ఇవి మూడు స్పష్టముగా తెలిసి కనబడుచున్న విషయములైయున్నవి.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A., B.L.